

PUBLIKACIJE

VODIĆ ZA REGISTRACIJU OZNAKA IZVORNOSTI I OZNAKA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA HRANE SUKLADNO PRAVILNIKU O OZNAKAMA IZVORNOSTI I OZNAKAMA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA HRANE (NN BR. 80/05)

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva uz suradnju GTZ – njemačkog društva za tehničku suradnju

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva na temelju Zakona o hrani (NN br. 117/03, 130/03, 48/04) u srpnju 2005. godine donijelo je Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (NN br. 80/05) koji detaljno propisuje proceduru zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla hrane. Navedeni Pravilnik je usklađen s međunarodno prihvaćenim pravnim normama i EU zakonodavstvom. Na taj način će proizvođačima u Republici

Milivoj Medven d.o.o. is a company established in 1974, specializing in the processing and sale of meat. The central logo features a circular emblem with a checkered border containing the year '1974' at the top, a red ribbon with 'M.M.' in the middle, and the company name 'MILIVOJ MEDVEN d.o.o.' around the bottom. The address 'Gorske Prekršte 4, 10454 KRAŠEC' is also included. The logo is set against a blue background with red and white checkered patterns.

TEL: 01/6270 258   FAX: 01/6270 498
e-mail: milivoj.medven@zg.htnet.hr

SRETAN BOŽIĆ I USPJEŠNA NOVA GODINA!

Hrvatskoj biti omogućena ista zaštita za proizvode koju imaju i proizvođači u zemljama Europske Unije kao i njihova prepoznatljivost na tržištu. Time se neizravno ostvaruje i jedan od prioritetnih ciljeva hrvatske poljoprivredne politike, a to je podizanje razine konkurentnosti domaće proizvodnje.

Kako bi postupak registracije bio što jasniji Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva odlučilo je izraditi vodič koji će na jednostavan i prihvativ način dati potrebne informacije vezane za postupak registracije. Vodič za registraciju oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla hrane sukladno Pravilniku o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (NN br. 80/05) dostupan je internetskim stranicama Ministarstva.

Vodič donosi odgovore na pitanja zašto bi trebalo registrirati oznaku izvornosti ili oznaku zemljopisnog podrijetla i što se može registrirati. Pojašnjen je postupak zahtjeva za registraciju kao i sam postupak registracije (udruživanje proizvođača, izrada specifikacije, utvrđivanje sukladnosti, priprema zahtjeva za registraciju, te postupanje po zaprimljenom zahtjevu za registraciju). Postupak registracije traje najmanje pet mjeseci. Podnositelj zahtjeva već registrirane oznake može naknadno uputiti Ministarstvu zahtjev za izmjenu ili dopunu specifikacije a u vodiču je navedeno što sve zahtjev mora sadržavati. Pravo uporabe registrirane oznake pripada udruženim proizvođačima koji udovoljavaju uvjetima Pravilnika i onima navedenim u specifikaciji proizvoda. Postupak za upis novih korisnika registrirane oznake izvornosti ili oznake zemljopisnog podrijetla pokreće se podnošenjem zahtjeva za pravo uporabe registrirane oznake izvornosti odnosno registrirane oznake zemljopisnog podrijetla, Ministarstvu čiji je sadržaj naveden u vodiču.

Obrazac za upis korisnika registriranih oznaka nalazi se u prilogu vodiča (popunjava se na identičan način kao i Obrazac za registraciju oznaka).

Danom pravomoćnosti rješenja o pravu uporabe registrirane oznake izvornosti odnosno registrirane oznake zemljopisnog podrijetla prehrambenog proizvoda, novi korisnik se upisuje u odgovarajući Upisnik (Upisnik korisnika registriranih oznaka izvornosti ili Upisnik korisnika registriranih oznaka zemljopisnog podrijetla prehrambenih proizvoda).

U vodiču su navedeni primjeri registriranih oznaka na EU razini.

Iz vodiča smo izdvojili sljedeće:

PREDGOVOR

Poznato je da kako na hrvatskom tako i na međunarodnom tržištu vlada velika konkurenca za plasman prehrambenih proizvoda. U toj borbi za konkurentnost sve više se cijene autohtonih proizvodi, odnosno proizvodi koji se odlikuju posebnom kakvoćom. Takve prehrambene proizvode čije posebne karakteristike proizlaze iz vrijednosti njihovih sastojaka, načina proizvodnje i prerade te podneblja iz kojega dolaze, a koji su zbog toga na posebnom glasu ne samo na domaćem nego i na međunarodnom tržištu, trebalo bi zaštитiti oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla.

IGO-MAT

IGO-MAT d.o.o.
za proizvodnju
i trgovinu na
veliko i malo

Otruševac 17/6
10432 Bregana
Tel.: 01/3324-182

E-mail:
igo-mat@zp.i-com.hr

IGO-MAT je prvi profesionalni
proizvođač Samoborske
salame, robne marke
Zagrebačke županije, te
vlasnik ISO 9001 i HACCP
certifikata.

Stoga je Europska unija 1992. godine stvorila sustave za zaštitu i podizanje vrijednosti posebnih poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda s označkom izvornosti i oznakom zemljopisnog podrijetla. Područje oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla u Europskoj uniji definirano je Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2081/92 od 14. srpnja 1992. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i označka izvornosti za poljoprivredne i prehrabene proizvode. Osim glavne Uredbe 2081/92 postoji i niz drugih Uredbi i Odluka Komisije i Vijeća, a koje se odnose na navedeno područje. Iako Republika Hrvatska nije članica EU, naši proizvodi mogu ostvariti zaštitu na razini EU, ali za to moramo zadovoljiti uvjete propisane zakonodavstvom EU na koje se stavlja najveći naglasak. Jedan od uvjeta je da specifikacija prehrabnenog proizvoda sadrži istu dokumentaciju u svezi prehrabnenog proizvoda koja se traži i za proizvode koji se registriraju na razini EU. Zatim, nužno je osigurati adekvatnu kontrolu za prehrabene proizvode koji nose jednu od ozнакa, a koja bi bila identična kontroli na razini EU. Tijela koja provode kontrolu

moraju jamčiti objektivnost i nepristranost u odnosu na sve proizvođače ili prerađivače koji su predmet njihove kontrole. Također, tijela koja provode kontrolu moraju imati na raspolaganju kvalificirano osoblje i potrebna sredstva za provođenje kontrole. Nadalje, Republika Hrvatska mora organizirati sustav zaštite kompatibilan sustavu zaštite u EU.

ZAŠTO BI TREBALO REGISTRIRATI OZNAKU IZVORNOSTI ILI OZNAKU ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA?

Pravilnik o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane (NN br. 80/05) omogućuje registraciju oznaka i upis istih u Registar oznaka izvornosti ili Registar oznaka zemljopisnog podrijetla prehrabnenih proizvoda.

Međutim, postavlja se pitanje zašto registrirati oznaku izvornosti ili oznaku zemljopisnog podrijetla?

U nastavku navodimo nekoliko mogućih razloga:

- prehrabeni proizvodi koji nose jednu od regi-

striranih oznaka na tržištu spadaju u prehrambene proizvode više cjenovne kategorije;

- stvaranje identiteta i prepoznatljivosti takvog prehrambenog proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu;

- podizanje i postizanje stalne kakvoće prehrambenih proizvoda;

- izravna veza proizvoda s određenim zemljopisnim područjem daje dodatnu vrijednost i prepoznatljivost tom području, te pridonosi ruralnom razvoju posebice onih udaljenijih i dislociranih područja. Osim toga, veza sa zemljopisnim područjem omogućuje i ciljano regionalno poticanje;

- osnivanje interesnih udruženja, ako ona još ne postoje u svrhu zajedničkog nastupa na tržištu, odnosno zajedničke promidžbe prehrambenog proizvoda;

- svi proizvođači i/ili prerađivači koji se nalaze na definiranom zemljopisnom području, a koji udovoljavaju uvjetima navedenim u specifikaciji imaju pravo uporabe registrirane oznake;

- registrirana oznaka ne može postati generička (uobičajena);

- registrirana oznaka zaštićena je od:

- rabljenja u komercijalne svrhe, izravno ili neizravno, za označavanje prehrambenih proizvoda koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima koji su obuhvaćeni registracijom, ili ako se tom uporabom iskorištava ugled zaštićenog naziva,

- zloupotrebљavanja, oponašanja, ili rabljenja za stvaranje zablude, čak i kad je naznačeno pravo podrijetlo prehrambenog proizvoda, uključujući uporabu zaštićenog naziva u prijevodu ili popraćenog izrazom kao što je „stil“, „tip“, „metoda“, „proizveden u“, „imitacija“ i sl.,

- rabljenja na način koji dovodi u zabludu o podrijetlu, izvornosti, vrsti ili bitnim svojstvima prehrambenog proizvoda na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, na reklamnom materijalu ili na dokumentima koji se odnose na proizvod, a i na spremniku pakiranih proizvoda koji bi mogao navesti na pogrešan zaključak o njegovu podrijetlu,

- rabljenja na bilo koji drugi način koji bi javnost

mogao dovesti u zabludu o stvarnom podrijetlu prehrambenog proizvoda.

ŠTO SE MOŽE REGISTRIRATI?

Pravilnik se primjenjuje na sve poljoprivredne i prehrambene proizvode namijenjene konzumaciji od strane ljudi, izuzev na prirodne mineralne i izvorske vode, jaka alkoholna pića, vina, voćna vina i dr. proizvode od grožđa i vina, osim vinskog octa. Zaštita podrijetla naziva ili priznavanje ovih proizvoda regulirana je posebnim propisima koji se odnose na vina, jaka alkoholna pića i prirodne mineralne i izvorske vode.

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi svrstani su u sljedeće kategorije:

1. Svježe meso i jestive iznutrice;

2. Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni, i dr.);
3. Sirevi;
4. Drugi proizvodi životinjskog podrijetla (jaja, med, mlijecni proizvodi osim maslaca);
5. Ulja i masti, maslinovo ulje (maslac, margarin, ulja, i dr.);
6. Voće, povrće, žitarice, prerađene ili neprerađene;
7. Svježa riba, mekušci, rakovi, školjke i njihovi proizvodi;
8. Pivo;
9. Pića proizvedena od biljnih ekstrakata;
10. Kruh, pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekařarski proizvodi;
11. Masline;
12. Ostali prehrambeni proizvodi koji ne spadaju niti u jednu gore navedenu kategoriju (npr. vinski i drugi ocat, začini....i sl.)

Pravilnikom se štite, odnosno registriraju oznake, odnosno nazivi prehrambenih proizvoda koji se odlikuju posebnim karakteristikama koje proizlaze iz vrijednosti njihovih sastojaka, načina proizvodnje i prerade te podneblja iz kojega dolaze. ■

OPREMA ZA ŽIVILSKU INDUSTRIJU

- Hladilnice
- Izolacijski paneli
- Hladilniška vrata
- Ognjeodporna vrata
- Ostala hladilniška oprema

**Nova vas 56
1385 Nova vas na Blokah
Tel: +386 1 7050 300
E-mail: novolit@novolit.si
Web: http://www.novolit.si**

